

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 27-02-2013
Αρ. Πρωτ.: 93

28 ΦΕΒ. 2013

ετα. 3
Ελλάς 14

Προς:

✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:

1. Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
& Πρόνοιας
2. Υπουργό Υγείας
3. Βουλευτές: κ.κ. Δ. Αναγνωστάκη,
Μ. Γιαννακάκη, Γ. Κυρίτση, Σ. Λυκούδη,
Κ. Μάρκου, Α. Ξηροτύρη, Β. Οικονόμου,
Γ. Πανούση, Μ. Ρεπούση, Ν. Τσούκαλη,
Ν. Φούντα, Γ. Ψαριανό, Θ. Ψύρρα
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 6712/05-02-2013

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 6712/05-02-2013 Ερώτησης που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι Βουλευτές κ.κ. Δ. Αναγνωστάκης, Μ. Γιαννακάκη, Γ. Κυρίτσης, Σ. Λυκούδης, Κ. Μάρκου, Α. Ξηροτύρη, Β. Οικονόμου, Γ. Πανούσης, Μ. Ρεπούση, Ν. Τσούκαλης, Ν. Φούντα, Γ. Ψαριανός και Θ. Ψύρρας και κατά το μέρος που τα διαλαμβανόμενα στην ως άνω Ερώτηση εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Σχετικά με το πρώτο και τρίτο υποερώτημα σας γνωρίζουμε ότι οι Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων των Δικαστηρίων Ανηλίκων αποτελούν τον κύριο φορέα εξωδιρυματικής μεταχείρισης των ανηλίκων, τόσο στον τομέα της πρόληψης, όσο και της καταστολής της παραβατικότητας. Αποτελούν περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης στην έδρα κάθε Πρωτοδικείου της Χώρας, όπου και Δικαστήριο Ανηλίκων, με το οποίο είναι άρρηκτα συνδεδεμένες. Λειτουργούν υπό την εποπτεία και τις εντολές του Δικαστή Ανηλίκων, τον οποίο συνδράμουν αποφασιστικά στο έργο του, καθώς η βασική αποστολή τους συνίσταται: α) στη διενέργεια κοινωνικής έρευνας-βασικό στοιχείο και προϋπόθεση για τη διεξαγωγή της δίκης ενός ανηλίκου και β) στην άσκηση του αναμορφωτικού μέτρου της επιμέλειας.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά την επαίτεια των ανηλίκων, από τα τηρούμενα στατιστικά στοιχεία των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων Δικαστηρίων Ανηλίκων προκύπτουν τα ακόλουθα:

- Y.E.A. Αθηνών (ποσοστιαία χειρίζεται το μεγαλύτερο αριθμό υποθέσεων πανελλαδικά): εισήχθησαν στο Μονομελές Δικαστήριο Ανηλίκων Αθηνών 31 υποθέσεις για επαίτεια το δικαστικό έτος 2009-2010, 42 υποθέσεις το δικαστικό έτος 2010-2011 και 30 το δικαστικό έτος 2011-2012.
- Y.E.A. Πατρών: χειρίστηκε 6 υποθέσεις για επαίτεια που εκδικάσθηκαν το 2011-2012,
- Y.E.A. Ναυπλίου: χειρίστηκε 23 περιπτώσεις ανηλίκων σε επαίτεια
- Y.E.A. Ρεθύμνου: χειρίστηκε 3 περιπτώσεις ανηλίκων σε επαίτεια.
- Y.E.A. Ιωαννίνων, Αλεξανδρούπολης, Έδεσσας, Καρδίτσας και Λαμίας: χειρίστηκαν από μία μόνο περίπτωση ανηλίκου σε επαίτεια το δικαστικό έτος 2011-2012.
- Y.E.A. Ηρακλείου Κρήτης, Κοζάνης, Χαλκίδας, Λιβαδειάς και Ορεστιάδας: δεν χειρίστηκαν καμία τέτοια περίπτωση.

Οι Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων Δικαστηρίων Ανηλίκων συνεργάζονται, στα πλαίσια της πρόληψης, με τους κατά τόπο κοινωνικούς φορείς προκειμένου να επιτύχουν την υλική στήριξη τόσο των παιδιών που επαιτούν όσο και των οικογένειών τους (παροχή ρουχισμού, τροφής, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης κλπ).

Επιτροσθέτως σας γνωστοποιούμε ότι οι Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων, (Ν.Π.Δ.Δ. του Υπουργείου Δικαιοσύνης) που λειτουργούν στην έδρα κάθε Εφετείου, παρέχουν υλική, κοινωνική και ψυχολογική στήριξη στους ανηλίκους και στις οικογένειές τους καθώς και επαγγελματική κατάρτιση, εκπαίδευση, πολιτιστική καλλιέργεια, ψυχαγωγία και στέγη. Στο πλαίσιο αυτό, το έτος 2012, φιλοξενήθηκαν στην Εταιρεία Προστασίας Ανηλίκων Ηρακλείου Κρήτης 3 ανήλικοι ROMA, για τους οποίους υπήρχαν πληροφορίες ότι επαιτούσαν, ενώ έγιναν παρεμβάσεις στις οικογένειές τους, προκειμένου να σταματήσουν να ωθούν τα παιδιά τους σε επαιτεία.

Σε ό,τι αφορά το δεύτερο υποερώτημα της ως άνω Ερώτησης θέτουμε υπόψη σας ότι η επαιτεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 407 του Π.Κ. τιμωρείται με ποινή κράτησης μέχρι έξι (6) μηνών ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ ή σωρευτικά. Επίσης, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι έξι (6) μηνών ή με χρηματική ποινή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 409 του Π.Κ., όποιος εξωθεί σε επαιτεία ή παραλείπει να εμποδίσει από την επαιτεία πρόσωπα που έχει στην επιμέλειά του ή που βρίσκονται σε σχέση εξάρτησης από αυτόν και όποιος παραδίδει ή προμηθεύει σε άλλους πρόσωπα ηλικίας κάτω των δέκα οκτώ (18) ετών ή που έχουν υπερβεί αυτήν την ηλικία, είναι όμως σωματικώς ή διανοητικώς ανάπτηρα, για να προκαλούν με τη νεαρή τους ηλικία ή με την τυχόν σωματική ή διανοητική ασθένεια ή αναπηρία τους τον οίκτο ή την περιέργεια του κοινού για χρηματικό όφελος δικό του ή άλλου.

Προς την κατεύθυνση της αυστηροποίησης των ποινών που προβλέπονται από τις διατάξεις του Π.Κ. για τα προαναφερθέντα πρόσωπα, με το άρθρο 1 του ν. 3064/2002 «Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και αρωγή στα θύματα των πράξεων αυτών», προστέθηκε το άρθρο 323Α Π.Κ περί εμπορίας ανθρώπων, το οποίο μετά και από την τελευταία τροποποίησή του με το ν. 3875/2010 για την «Κύρωση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος και των τριών Πρωτοκόλλων αυτής» (ΦΕΚ Α' 158/20.9.2010) προβλέπει κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή 10.000 έως 50.000 € για όποιον διαπράττει το ως άνω αδίκημα με σκοπό την εκμετάλλευση ειδικότερα της επαιτείας των θυμάτων.

Περαιτέρω, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αναγνωρίζοντας ότι ένα βασικό πρόβλημα στο χώρο της πρόληψης και αντιμετώπισης της θυματοποίησης και εγκληματικότητας των ανηλίκων είναι η έλλειψη συντονισμού μεταξύ των επιφορτισμένων με τη μέριμνα των ανηλίκων που βρίσκονται σε κίνδυνο Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων, όπως και μεταξύ αυτών και άλλων φορέων που ασχολούνται με την ίδια ομάδα στόχο, επέφερε σημαντική αλλαγή στο λεγόμενο προληπτικό δίκαιο ανηλίκων με την ψήφιση του ν. 3860/2010 (ΦΕΚ Α' 111/12.07.10) «Βελτιώσεις της Ποινικής Νομοθεσίας για τους ανήλικους δράστες, πιό ληψη και αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων». Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ως άνω νόμου, με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του προσδιορίστηκε με μεγαλύτερη σαφήνεια το έργο που οφείλουν να προσφέρουν οι Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων. Άλλα η πιο σημαντική τομή στο χώρο αυτό είναι η ίδρυση με τον ίδιο νόμο Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου (ΚΕΣΑΘΕΑ), αποστολή του οποίου είναι να παρακολουθεί το προσφερόμενο από τις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων έργο και να διατυπώνει προτάσεις για την προαναφερθείσα έλλειψη συντονισμού, καθώς επίσης και να μελετά θέματα θυματοποίησης και εγκληματικότητας των ανηλίκων, με συνεργασία όλων των συναρμόδιων υπηρεσιών και φορέων, καθώς και να υποβάλει εισηγήσεις προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την πρόληψη και την αντιμετώπισή της θυματοποίησης και εγκληματικότητας των ανηλίκων.

Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 2 και 3 του ν. 3961/2011 «Τροποποίηση του ν. 3126/2003 για την ποινική ευθύνη των Υπουργών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 97/29.4.2011), πρωτοβουλίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,

προβλέφθηκε αφενός η σύσταση Εθνικής Συντονιστικής Ομάδας Προστασίας Ανηλίκων, με κύριο έργο την προώθηση και το συντονισμό των δράσεων του ΚΕΣΑΘΕΑ και του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), και αφετέρου η σύσταση Δικτύου που οργανώνεται από το ΚΕΣΑΘΕΑ, στο οποίο εντάσσονται και διασυνδέονται ηλεκτρονικά όλες οι υπηρεσίες αρμοδιότητας των Υπουργείων Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που παρέχουν κοινωνική μέριμνα, φροντίδα, αλληλεγγύη και προστασία στους ανήλικους σε κίνδυνο και στους ανήλικους παραβάτες. Σημειώνεται ότι στην παρ. 1 του ιδίου άρθρου προβλέπεται ότι το ΕΚΚΑ τηρεί Εθνικό Μητρώο Παιδικής Προστασίας και λειτουργεί Εθνική Γραμμή Παιδικής Προστασίας, προς εκπλήρωση των σκοπών του ΚΕΣΑΘΕΑ.

Επιτρόσθετα και αναφορικά με το ζήτημα της έκθεσης ανηλίκων σε κίνδυνο, σύμφωνα με το άρθρο 306 Π.Κ. ισχύουν τα ακόλουθα: «1. Όποιος εκθέτει άλλον και έτσι τον καθιστά αβοήθητο, καθώς και όποιος με πρόθεση αφήνει αβοήθητο ένα πρόσωπο που το έχει στην προστασία του ή που έχει υποχρέωση να το διατρέψει και να το περιθάλπει ή να το μεταφέρει, ή ένα πρόσωπο που ο ίδιος το τραυμάτισε υπαίτια, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. 2. Αν η πράξη προκάλεσε στον παθόντα: α) βαριά βλάβη στην υγεία του, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών β) το θάνατό του, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον έξι ετών.».

Τέλος, σημειώνεται ότι δεν υφίσταται επί του παρόντος το ενδεχόμενο τροποποίησης της κείμενης νομοθεσίας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΟΥΠΑΚΙΩΤΗΣ

Ακριβές αντίγραφο
Για το Γραφείο Υπουργού

M. Νούλα